UR

WELCOME TO

BULLET BABY'S DIGI WORLD

SOLVED
PRACTICE PAPER- 2

PRACTICE PAPER -2

JR.SANSKRIT

Time: 3 hrs Max. Marks: 100

I. एकं श्लोकं पूरयित्वा भावं लिखत । 1 × 6 = 6

अ) सत्यं ब्रूयात् .... सनातनः ॥

आ) यथा चितं ....महतामेकरूपता ॥

II. एकः निबन्धप्रश्नः समाधेयः । 1 × 6 = 6

अ) ''जनादारः'' इति पाठ्यभागस्य सारांश संग्रहेण लिखत ।

आ) ''प्रतिश्रुतिः'' इति पाठ्यभागस्य सारांश लिखत ।

III. एकः निबन्धप्रश्नः समाधेयः । 1 × 6 = 6

अ) दयावान् राक्षसः इति पाठ्यांशस्य सारांशं संक्षेपेण लिखत ।

आ) जीर्णच्छत्रकारणेन विजयसिंहस्य कीर्तिः कथं व्याप्ता ? ।

IV. चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः । 4 × 2 = 8

अ) नारदेन सूचितः योग्यः वरः कः?

आ) अवधेशःकस्मै ईर्ष्यति?

इ) ग्रामप्रमुखस्य मनसि का उत्पन्ना?

ई) वणिजोः कुत्र रात्रिं यापितवन्तौ?

उ) कः सर्वेषाम् अपि प्राणिनाम् आधारभूतः?

ऊ) चाणक्यः चन्दनदासं कुत्र स्थापितवान्?

V. द्वयोः ससन्दर्भ व्याख्यात । 2 × 3 = 6

अ) फलमस्याप्यधर्मस्य क्षिप्रमेव प्रपत्स्यसे ।

आ) वपुः प्रकर्षेण विडम्बितेश्वरः ।

इ) दैवस्वरूपो ह्यतिथिर्महात्मन् ।

ई) सदुद्यमेन हि भजाम सिद्धिम् ।

BABY BULLET-Q

VI. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यात । **2 × 3 = 6**

अ) अहिंसा परमो धर्मः ।

आ) तां निश्चत्य मां ज्ञापय ।

इ) राक्षसेषु दया न भवति । त्वं सत्यं वद ।

ई) किमनेन जीर्णच्छत्रेण प्रयोजनम् ?

VII. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः । **3 × 2 = 6**

अ) सुग्रीवेण किं प्रतिज्ञातम् ?

आ) यज्वना दिलीपेन कः उत्सृष्टः ?

इ) लोकोत्तराणां चेतांसि कीदृशानि ?

ई) केन विना दैवं न सिद्ध्यति ?

उ) गृहिणी किं गायति ?

ऊ) दुष्करकार्यं कथं समापयाम ?

VIII. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः । **3 × 2 = 6**

अ) शावकास्थीनि कुत्र प्राप्तानि ?

आ) शूद्रकः वीरवरं कस्य देशस्य राजानं कृतवान् ?

इ) ब्राह्मणाः कति अब्दानि पठितवन्तः ?

ई) मूर्खपण्डितकथा कस्मात् स्वीकृता ?

उ) दयारामः नभसि कान् अपश्यत् ?

ऊ) पितुः मरणसमये विजयसिंहः कति वर्षीयः?

IX. एकं पत्रं लिखत। **1 × 5 = 5**

अ) पुत्रः/ पुत्रिका पितरं प्रति पत्रम्

आ) ज्वरार्तस्य विरामग्रहणाय अभ्यर्थनपत्रम्

X. द्वयोः शब्दयोः सविभक्तिकं रूपाणि लिखत। **2 × 6 = 12**

अ) शिव आ) लता इ) फल ई) युष्मद्

XI. द्वयोः धातुरूपाणि लिखत। **2 × 3 = 6**

अ) पठिष्यति आ) अवदत् इ)भाषते ई) मोदेत्

BABY BULLET-Q

XII. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं विघटयत। **3 × 2 = 6**

अ) कवीश्वरः आ) देवेन्द्रः इ) महैश्वर्यम्

ई) इत्यत्र उ) हरये ऊ) तेऽपि

XIII. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं सन्धत्त। **3 × 2 = 6**

अ) विद्या + आलयः आ) महा + ऊर्मिः इ) वसुधा + एव

ई) मातृ + आज्ञा उ) भानो + ए ऊ) के + अपि

XIV. अनुवदत (आन्ध्र/आङ्ग्लभाषायाम्) **5 × 1 = 5**

अ) ते परीक्षां लिखन्ति। आ) ते पाठम् अपठन् ।

इ) ते पाठं पठिष्यन्ति । ई) श्रद्धावान् लभते ज्ञानम् ।

उ) नास्ति सत्यसमं तपः।

XV. एकेन पदेन समाधेयः। **5 × 1 = 5**

अ) सीताया : मार्गणे व्यग्रः कः ?

आ) दिवौकसाम् अधिपतिः कः ?

इ) पुष्पमालानुषङ्गेण किं शिरसि धार्यते ?

ई) जनादरस्य कर्ता कः ?

उ) प्रतिश्रुतेः रचयिता कः ?

XVI. एकेन पदेन समाधेयः। **5 × 1 = 5**

अ) परमो धर्मः कः ?

आ) वीरवरस्य पुत्रः कः ?

इ) पण्डिताः श्मशाने कं दृष्टवन्तः ?

ई) राक्षसस्य नाम किम् ?

उ) विजयसिंहस्य पितुः नाम किम् ?

BABY BULLET-Q

PRACTICE PAPER - 2

ANSWERS

I. **एकं श्लोकं पूरयित्वा भावं लिखत ।** $1 \times 6 = 6$

अ) सत्यं ब्रूयात् .... सनातनः ॥

स) **सत्यं ब्रूयात् प्रियं ब्रूयात्** సత్యం బ్రూయాత్ ప్రియం బ్రూయాత్
न ब्रूयात् सत्यमप्रियम् । న బ్రూయాత్ సత్యమప్రియమ్ ।
प्रियं च नानृतं ब्रूयात् ప్రియం చ నానృతం బ్రూయాత్
एष धर्मः सनातनः ॥ ఏష ధర్మః సనాతనః ॥

భావం: సత్యాన్ని పలకాలి, ప్రియంగా పలకాలి, సత్యమే అయినప్పటికీ అప్రియాన్ని పలకకూడదు. ప్రియమైనప్పటికీ అసత్యాన్ని పలకకూడదు. ఇదే సనాతన ధర్మము.

Meaning: Speak the truth, speak pleasantly, do not speak an unpleasant truth even if it is true. Do not speak an untruth even if it is pleasant. This is the eternal dharma.

आ) यथा चित्तं ....महतामेकरूपता ॥

स) **यथा चित्तं तथा वाचः** యథా చిత్తం తథావాచః
यथा वाचः तथा क्रियाः । యథావాచః తథాక్రియాః।
चित्ते वाचि क्रियायां च చిత్తే వాచి క్రియాయాం చ
महतामेकरूपता ॥ మహతామేకరూపతా ॥

భావం: మహానుభావులకి మనస్సులో ఏముంటుందో ఆదే మాటలలో ఉంటుంది. ఏ మాట చెబుతారో అదే చేస్తారు. వారి మనస్సు, మాట, పనులు ఒకే రకంగా ఉంటాయి.

Meaning: What is in the minds of great people is reflected in their words. Whatever they say, they do. Their mind, speech, and actions are of one kind.

BABY BULLET-Q

II. एक: निबन्धप्रश्नः समाधेयः । $1 \times 6 = 6$

अ) ''जनादारः'' इति पाठ्यभागस्य सारांश संग्रहेण लिखत ।

स. **<u>పరిచయం:</u>** 'జనాదరః' అనే పాఠ్యభాగం 'కథాపంచకం' అనే కావ్యం నుండి స్వీకరించబడింది. ఈ పాఠ్యభాగ రచయిత శ్రీ పమిడిపాటి పట్టాభిరామారావు గారు. ప్రాచీన కాలంలో ప్రజల స్థితిగతుల్ని మహారాజులు స్వయంగా తెలుసుకునేవారు. అందుకోసం మారు వేషాలతో సంచరించేవారు. ఆ విధంగా ప్రజల కష్టసుఖాల్ని తెలుసుకునేందుకు ఒక రాజు గారు తన మంత్రితో కలిసి గ్రామం వైపుకి దారి తీశాడు. గ్రామీణ జీవితంలోని ప్రకృతి సౌందర్యాన్ని, శ్రమైక జీవన సౌందర్యాన్ని, గ్రామీణుల స్వచ్ఛమైన హృదయాన్ని కళ్ళకు కట్టినట్టు వర్ణించడమే ఈ పాఠ్యభాగ సారాంశం.

<u>పల్లె వెలుగు:</u> మారు వేషంలో గ్రామానికి చేరుకున్న రాజు, మంత్రి రాత్రికి సత్రంలో బస చేశారు. తూరుపు తెల్లవారుతోంది. సముద్రంలోంచి సూర్యుడు బయటికి వస్తున్నట్లున్నాడు. సూర్య కాంతికి కెరటాలు ఎర్రబడుతున్నాయి. పద్మాలు వికసించడంతో తుమ్మెదలు ఝుమ్మని ఎగురుతున్నాయి. పక్షులు గూళ్ళు వదిలి ఆహార వేటలో పడ్డాయి. రాజు, మంత్రి సంధ్యా వందనాది విధులను పూర్తి చేసుకుని గ్రామీణుల జీవన విధానాన్ని పరిశీలించడానికి బయలుదేరారు.

<u>గ్రామీణుల శ్రమైక జీవనం:</u> అన్నిటికన్నా ఉత్సాహశక్తి గొప్పది. **స్వకార్య సాధనలో శ్రమయే ఉపాయమౌతుంది. साध्ये स्वकार्ये श्रम एव युक्तिः।** చద్దన్నాల మూట గట్టుకుని గ్రామీణులు పనులకు బయల్దేరారు. రైతులు నాగళ్ళు (హలాలు) పట్టి పొలాల దారి పట్టారు. యువతులు ఇంటి ముందర నీళ్ళు జల్లి, అందంగా రంగవల్లులను తీర్చిదిద్దుతున్నారు. ముగ్గుల్లో గొబ్బిళ్లను పెట్టి అలంకరిస్తున్నారు. వాటి చుట్టు తిరుగుతూ చప్పట్లు కొడుతూ, ఆనందంగా పాటలు పాడుతున్నారు. మగపిల్లలు గోలీలాట మొదలెట్టారు. యువకులు బంతులాడుతూ గంతులేస్తున్నారు. గోపాలకులు ఆవుల్ని, దూడల్ని పచ్చిక మేత కోసం అడవుల్లోకి తోలుకెళ్తున్నారు.

<u>మహిళా గ్రామీణం:</u> ఒక స్త్రీ ఆవు పాలను పితుకుతోంది. ఆమె గాజుల గలగలలు మనోహరంగా ఉన్నాయి. మరొక స్త్రీ కవ్వంతో వయ్యారంగా మజ్జిగ చిలుకుతోంది. ఆమె చేసే కృష్ణ సంకీర్తనం ఎంతో మధురంగా ఉంది. ఒక గృహిణి పొలం నుంచి వచ్చిన భర్తకు మురిపెంగా పాలగ్లాసు అందిస్తోంది. పళ్ళూడిన బామ్మ ముక్తి కలిగించే రామాయణాన్ని పారాయణం చేస్తోంది. తన మనుమరాలిని పిలిచి రామ గానాన్ని నేర్పుతోంది. రామాలయం దగ్గర ఉన్న చెట్టు నీడలో గ్రామస్థులు చేరి ఛలోక్తులు విసురుతున్నారు.

<u>సుశర్మ ఆతిథ్యం:</u> గ్రామస్థుడైన సుశర్మ మారు వేషంలో ఉన్న రాజు, మంత్రులను గుర్తుపట్టి వారిని ఇంటికి ఆహ్వానించాడు. **అతిథి దైవస్వరూపుడు కదా! देवस्वरूपो ह्यतिथिर्महात्मन् ।** అనుకుంటూ వారికి షడ్రసోపేతమైన భోజనం పెట్టాడు. అతిథి మర్యాదలు చేశాడు. సత్యం, దయ, నిస్వార్థ సేవ, వినయం, విధేయత, దానగుణం, విద్వాంసుల పట్ల గౌరవం, తల్లిదండ్రులను సేవించటం వంటి సద్గుణాలు కలిగిన **గృహస్థులు ఎల్లప్పుడూ లక్ష్మిని పొందుతారు. गृहिणे तन्वन्ति लक्ष्मीः सदा ।**

పై సద్గుణాలన్నీ పుణికిపుచ్చుకున్న సుశర్మను మనసారా అభినందించి రాజు, మంత్రి తిరుగుబాట పట్టారు.

BABY BULLET-Q

स. **Introduction:** The lesson 'Janadarah' is taken from the poem 'Kathapanchakam'. The author of this lesson is Sri Pamidipati Pattabhiramarao Garu. In ancient times, Maharajas used to personally understand the conditions of their people. For this purpose, they would travel in disguise. In this way, a king, accompanied by his minister, headed towards a village to understand the joys and sorrows of the people. The essence of this lesson is to vividly describe the natural beauty of village life, the beauty of a life of hard work, and the pure hearts of the villagers.

Village Dawn: The king and minister, in disguise, reached the village and stayed overnight in a choultry. The east was dawning, and the sun seemed to be emerging from the sea. The waves were turning red in the sunlight. As lotuses bloomed, bumblebees buzzed and flew. Birds left their nests and began hunting for food. The king and minister completed their morning rituals like Sandhyavandanam and set out to observe the lifestyle of the villagers.

Villagers' Life of Labor: Enthusiasm is greater than anything else. Labor becomes the means to achieve one's goals. **साध्ये स्वकार्ये श्रम एव युक्तिः।** Villagers set out for work, carrying bundles of curd rice. Farmers took their plows and headed towards the fields. Young women sprinkled water in front of their homes and beautifully arranged Rangavallis (traditional designs). They adorned the designs with 'Gobbillu' (small cow dung heaps). They danced around them, clapped their hands, and happily sang songs. Boys started playing marbles. Young men leaped while playing with balls. Cowherds drove cows and calves into the forests for grazing.

Rural Women: A woman was milking a cow. The jingling of her bangles was enchanting. Another woman was gracefully churning buttermilk with a churner. Her Krishna Sankirtanam (devotional singing) was very melodious. A housewife lovingly offered a glass of milk to her husband who returned from the field. An old woman, with missing teeth, was reciting the Ramayana, which grants liberation. She called her granddaughter and taught her the song of Rama. Villagers gathered under the shade of a tree near the Rama temple and exchanged jokes.

Susharma's Hospitality: Susharma, a villager, recognized the king and minister in disguise and invited them to his home. Thinking, "Isn't a guest divine?" **देवस्वरूपो ह्यतिथिर्महात्मन् ।** he served them a meal with six tastes. He offered them hospitality. Householders with virtues such as truth, kindness, selfless service, humility, obedience, generosity, respect for scholars, and serving parents always attain Lakshmi. **गृहिणे तन्वन्ति लक्ष्मीः सदा ।**
The king and minister sincerely appreciated Susharma, who possessed all these virtues, and began their return journey.

BABY BULLET-Q

आ) ''प्रतिश्रुतिः'' इति पाठ्यभागस्य सारांश लिखत ।

स. **<u>పరిచయం:</u>** 'ప్రతిశ్రుతిః' అనే పాఠ్యభాగము 'వసంతతిలకా' అనే కవితా సంకలనం నుంచి స్వీకరించబడినది. దీనిని రచించినది డా. దీవి నరసింహ దీక్షితులు. 'ప్రతిశ్రుతి' అనే పదానికి 'ప్రతిజ్ఞ' అని అర్థం. స్వామీ వివేకానందుల వారి ఉపదేశాల్ని యువతకు అందించిన ప్రతిజ్ఞా రూప సందేశమే ఈ పాఠ్యభాగ సారాంశం.

<u>మనమందరం ఏకమవుదాం:</u> విశాల భారతదేశంలో శాంతిని వికసింప చేయడానికి, వికాసాన్ని వెలిగించడానికి, ప్రశస్తమైన భావాలు మహత్వాన్ని పొందడానికి, స్వదేశభక్తి పెరగడానికి, స్వధర్మం పట్ల అనురక్తి కలగడానికి అందరం కలసి ముందుకు వెళదాం.

<u>సమాజాన్ని ముందుకు నడిపిద్దాం:</u> అందరినీ వివేక మార్గంలో నడిపిద్దాం. వ్యర్థమైన వినోదాలను విడిచిపెడదాం. లక్ష్యంపై దృష్టి పెడదాం. సత్యాన్నే పలుకుదాం. ఉదాత్త చింతనలతో మసలుకుందాం. సమాజ హితాన్ని కోరుకుందాం. సన్మార్గంలో పయనిద్దాం. ధృఢ చితాన్ని, శుభచరితాన్ని కలిగి ఉందాం.

<u>సింహాల్లా గర్జిద్దాం:</u> 'ఇనుప నరాలు, ఉక్కు కండరాలతో బలంగా ఉందాం. సముద్రంలా ఘోషిద్దాం. సింహాల్లా గర్జిద్దాం. శ్రమ జీవన సౌందర్యాన్ని ఆస్వాదిద్దాం. శ్రద్ధగా పనులు చేసి మన రాతని మనమే రాసుకుందాం.

<u>త్యాగాలు చేద్దాం:</u> ధనాకాంక్ష మన దరి చేరకుండా తరిమికొడదాం. కీర్తికండూతికి మంగళం పాడుదాం. అధికార దాహాన్ని అణచివేద్దాం. 'చక్కటి నడవడితో కష్టమైన పనుల్ని కూడా సాధిద్దాం. 'బలహీనతల్ని విడిచిపెడదాం. కార్యదక్షులమై చెలరేగుదాం. సుఖ దుఃఖాల్లో నీతిని పాటిద్దాం. **చరాచరముల యొక్క శ్రేయస్సును కోరుకునేవారం అవుదాం. चराचराणां श्रेयस् कामाः।** మేరునగధీరులమై, బుద్ధిలో బృహస్పతులమై ఆటంకాలకి లొంగకుండా ముందుకు సాగుదాం. నీ నా భేదాలు విడిచి విశ్వసమానతని చాటుదాం. పెద్దల పట్ల విధేయత చూపుదాం.

<u>విజేతలా ప్రకాశిద్దాం:</u> అవలీలగా కొండల్ని దాటిన ఆంజనేయుడిలా, సముద్రాన్ని పుక్కిట పట్టిన అగస్త్యుడిలా విక్రమిద్దాం. కలలో, నిద్రలో మెలకువులో కూడా లక్ష్యాన్ని స్మరిద్దాం.**మంచి ప్రయత్నంతో సిద్ధిని పొందుదాం. सदुद्यमेन हि भजाम सिद्धिम् ।** స్వార్థాన్ని విడిచి, కొత్తదనాన్ని సృష్టిద్దాం. **ఎల్లప్పుడూ విజేతలా ప్రకాశిద్దాం. विजेतृशोभां वहाम सततम् ।** అందరం కలసి ముందుకు వెళదాం – వివేక మార్గంలో పయనిద్దాం.

BABY BULLET-Q

स. **Introduction:** The lesson 'Pratishruti' is taken from the poetry collection 'Vasantatilaka'. It was written by Dr. Divi Narasimha Dikshitulu. The word 'Pratishruti' means 'pledge' or 'vow'. The essence of this lesson is a message in the form of a pledge, conveying the teachings of Swami Vivekananda to the youth.

Let's all unite: Let's all move forward together to foster peace and ignite progress in the vast India, to elevate noble thoughts to greatness, to enhance patriotism, and to cultivate devotion towards our own Dharma.

Let's lead society forward: Let's guide everyone on the path of wisdom. Let's abandon useless entertainments. Let's focus on our goals. Let's speak only the truth. Let's conduct ourselves with noble thoughts. Let's desire the well-being of society. Let's walk on the righteous path. Let's possess a firm mind and good character.

Let's roar like lions: Let's be strong with 'nerves of iron and muscles of steel'. Let's roar like the ocean. Let's roar like lions. Let's savor the beauty of a life of labor. Let's work diligently and write our own destiny.

Let's make sacrifices: Let's drive away the desire for wealth. Let's bid farewell to the craving for fame. Let's suppress the thirst for power. Let's achieve difficult tasks with 'excellent conduct'. Let's abandon weaknesses. Let's become efficient and excel. Let's uphold righteousness in joys and sorrows. Let's become those who desire the well-being of all beings, movable and immovable. **चराचराणां श्रेयस् कामाः** Let's be as firm as Mount Meru, as intelligent as Brihaspati, and move forward without succumbing to obstacles. Let's abandon distinctions of 'you' and 'I' and proclaim universal equality. Let's show obedience to elders.

Let's shine like victors: Let's act with valor like Hanuman, who effortlessly crossed mountains, and Agastya, who swallowed the ocean. Let's remember our goal in dreams, sleep, and wakefulness. Let's achieve success through good effort. **सदुद्यमेन हि भजाम सिद्धिम् ।** Let's abandon selfishness and create new things. Let's always shine like victors. **विजेतृशोभां वहाम सततम् ।** Let's all move forward together and walk on the path of wisdom.

BABY BULLET-Q

III. एक: निबन्धप्रश्नः समाधेयः । 1 × 6 = 6

अ) दयावान् राक्षसः इति पाठ्यांशस्य सारांशं संक्षेपेण लिखत ।

स. __పరిచయం:__ 'దయావాన్ రాక్షసః' అనే పాఠ్యభాగం 'బుభుక్షితః కాకః' అనే కథా సంకలనం నుండి స్వీకరించబడింది. దీనిని రచించిన కవి 'ఆచార్య హర్షదేవ మాధవుడు'. క్రూర స్వభావం కలిగిన ఒక రాక్షసుడు దయారాముడిగా మార్పు చెంది పరోపకారిగా ఎలా జీవించాడో తెలియజేయడమే ఈ పాఠ్యభాగ సారాంశం.

__పక్షుల పంచన రాక్షసుడు:__ అది ఉజ్జయినీ నగరం. దానికి దగ్గరలోనే ఒక పెద్ద అడవి ఉంది. అందులో ఉన్న మర్రి చెట్టుకి పెద్ద పెద్ద తొర్రలు ఉన్నాయి. రాక్షసుడొకడు ఆ తొర్రలో నివాసం ఏర్పాటు చేసుకోవాలనుకున్నాడు. ఆ చెట్టు మీదున్న పక్షులన్నీ భయపడ్డాయి. ఎవరు నువ్వు? ఇక్కడకు ఎందుకు వచ్చావు? **మమ్మల్ని పీడించవద్దు నీవు మరొక చోటుకి వెళ్ళు अस्मान् मा पीडय। त्वं गच्छ अन्यत्र** అంటూ ఆక్రోశించాయి. అప్పుడు రాక్షసుడు "మిత్రులారా! భయపడకండి. నేను మిమ్మల్ని పీడించను. నాపేరు దయా రాముడు" అన్నాడు. అది విని పక్షులు ఫక్కున నవ్వుకున్నాయి. ఏమిటీ? నీ పేరు దయారాముడా? **రాక్షసులకు దయ ఉండదు. నువ్వు నిజం చెప్పు राक्षसेषु दया न भवति । त्वं सत्यं वद** నీ పేరు ఏమిటో అంటూ పరిహాసం చేశాయి.

__దయారాముడిగా రాక్షసుడు:__ అప్పుడు రాక్షసుడు ఇలా బదులిచ్చాడు. పూర్వం నేను అందరినీ హింసిస్తూ ఉండేవాడిని. ఒకసారి సుమతి అనే ముని నన్ను రాయిలా పడి ఉండమని శపించాడు. నేను క్షమించమని వేడుకున్నాను. నన్ను క్షమించిన ముని హింసని విడిచిపెట్టి పరోపకారం చేస్తూ జీవించమన్నాడు. అందరూ నీ పేరుతో రామ నామాన్ని పలుకుతారు అని చెప్పాడు. ఆ నాటి నుంచి నాపేరు దయారాముడు అయ్యింది. అప్పటి నుండి పళ్ళూ, నీరే నా ఆహారం. మీకందరికీ రక్షణగా ఉంటాను. **మీ పిల్లలను నేను రక్షించగలను युष्माकं शावकान् अहं रक्षयिष्यामि ।**

__దయారాముడి పరిరక్షణ:__ ఒకసారి బోయవాడొకడు మర్రిచెట్టు పైకి ఎక్కి పక్షులను పట్టుకోవాలనుకున్నాడు. వెంటనే దయారాముడు ఆ బోయ వాణ్ణి చెట్టు పై నుంచి క్రిందకు పడేశాడు. మరోసారి జంతువుల్ని వేటాడవచ్చిన వేటగాడి బారి నుంచి జంతువుల్ని రక్షించాడు. ఒకసారి ఆషాఢ మాసంలో మేఘాలు వర్షించ లేదు. చెరువులు ఎండిపోయాయి. చెట్లు ఫలించ లేదు. పక్షులు ఆహారం లేక శుష్కించిపోతున్నాయి. అప్పుడు దయారాముడికి ఎక్కడో దూరంగా నల్లటి మేఘాలు కనిపించాయి. వాటిని వేడుకుని తన భుజాలపై మోసుకొచ్చాడు. నల్లని మబ్బులు చల్లగా వర్షించాయి. చెరువులు నీటితో నిండాయి. నదులు గలగలా ప్రవహించాయి. వనమంతా పచ్చదనంతో పరవశించింది. పశుపక్ష్యాదులు ఆనందంతో గంతులు వేసాయి. వడ్రంగుల నుండి చెట్లను, క్రూరమృగాల నుంచి సాధుజంతువులను, బోయ వాళ్ళ నుంచి పక్షుల్నీ రక్షించాడు దయారాముడు.

__18 కొమ్ముల రాక్షసుడు__: ఒకనాడు ఎక్కడి నుంచో 18 కొమ్ములున్న రాక్షసుడొకడు వచ్చి దయరాముణ్ణి వనం వదిలి పొమ్మన్నాడు. నా శక్తి నీకు తెలియదని బెదిరించాడు. ఈ అడవి జంతువుల రక్తాన్ని రుచి చూస్తానన్నాడు. దయారాముడు అతనితో పోరుకు సిద్ధమయ్యాడు. వారిద్దరి మధ్య భీకరపోరు సాగింది. దయారాముడు కొట్టిన ఒక పెద్ద దెబ్బకి ఆ రాక్షసుడు క్రింద పడి ప్రాణాల్ని విడిచాడు. దయారాముడు కూడా దెబ్బతిన్నాడు.

__పరోపకార ప్రతిఫలం:__ పశు పక్ష్యాదులన్నీ అతని చుట్టూ చేరి దేవుడిని ప్రార్థించసాగాయి. చతుర్భుజాలు కలిగిన శ్రీ మహావిష్ణువు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. పుత్రా! పరోపకారం చేయటం వలన నీ రాక్షసత్వం పోయింది. నీకు దేవత్వం ఇస్తాను, నాతో రా అన్నాడు. కానీ దయారాముడు ఈ పశువులు, పక్షులు ఇవే నా బంధువులు. నేను ఈ వనంలోనే ఉంటాను, నన్ను క్షమించి, కరుణించండి అని వేడుకున్నాడు.

BABY BULLET-Q

स. **Introduction:** The lesson 'Dayaavan Rakshasah' is taken from the story collection 'Bubhukshitah Kakaha'. It was written by 'Acharya Harshadev Madhavudu'. The essence of this lesson is to explain how a cruel-natured demon transformed into Dayaramudu and lived an altruistic life.

The Demon Among Birds: It was the city of Ujjayini. There was a large forest near it. In that forest, there was a banyan tree with large hollows. A demon wanted to make his home in one of those hollows. All the birds on the tree were scared. "Who are you? Why have you come here?" "Don't torture us, go somewhere else!" they cried out. Then the demon said, "Friends! Don't be afraid. I will not torture you. My name is Dayaramudu." Hearing that, the birds burst out laughing. "What? Is your name Dayaramudu? Demons have no compassion."
"Tell us the truth, what is your name?" they mocked.

The Demon as Dayaramudu: Then the demon replied, "In the past, I used to torture everyone." "Once, a sage named Sumati cursed me to remain like a stone. I begged for forgiveness. The sage forgave me and told me to abandon torturing and live a life of compassion." "Everyone will utter the name of Rama with your name," he said. From that day onwards, my name became Dayaramudu. Since then, fruits and water have been my food. "I will protect all of you. I can protect your children."

Dayaramudu's Protection: Once, a fowler climbed up the banyan tree intending to catch the birds. Immediately, Dayaramudu threw that fowler down from the tree. Another time, he protected animals from a hunter who had come to hunt them. Once, in the month of Ashada, the clouds did not rain. Ponds dried up. Trees did not bear fruit. Birds were emaciated due to lack of food. Then Dayaramudu saw dark clouds far away. He pleaded with them and carried them on his shoulders. The dark clouds rained coolly. Ponds filled with water. Rivers flowed gurgling. The entire forest was thrilled with greenery. Animals and birds leaped with joy. Dayaramudu protected trees from woodcutters, gentle animals from wild beasts, and birds from fowlers.

The 18-Horned Demon: One day, an 18-horned demon came from somewhere and told Dayaramudu to leave the forest. He threatened him, saying, "You don't know my power." He said he would taste the blood of the animals in this forest. Dayaramudu prepared for battle with him. A fierce battle ensued between them. With one big blow from Dayaramudu, the demon fell to the ground and lost his life. Dayaramudu was also injured.

The Reward of Compassion: All the animals and birds gathered around him and began to pray to God. Lord Mahavishnu, with four arms, appeared. "Son! By doing altruism, your demonic nature has disappeared. I will give you divinity, come with me," he said. But Dayaramudu said, "These animals, these birds, they are my relatives." "I will stay in this forest, please forgive me and have mercy on me," he pleaded.

BABY BULLET-Q

आ) जीर्णच्छत्रकारणेन विजयसिंहस्य कीर्तिः कथं व्याप्ता ? ।

स. **పరిచయం:** 'జీర్ణచ్ఛత్రం' అనే పాఠ్యభాగం 'శ్రీరామచంద్ర లఘుకావ్య సంగ్రహం' నుండి స్వీకరించబడింది. దీని రచయిత 'శ్రీ పుల్లెల శ్రీరామచంద్రుడు'. విజయసింహుడు అనే వ్యక్తి తనకు జ్ఞాపికగా మిగిలిన ఒక చిరిగిన గొడుగును బాగు చేయించే ప్రయత్నంలో ఎదురైన వివిధ ఘటనల సారాంశమే ఈ పాఠ్యభాగం.

చిల్లుల గొడుగు: ఒకనాడు విజయసింహుడు "నా గొడుగుకి వెయ్యి చిల్లులున్నాయి. దీని కమ్మెలు శిథిలమైపోయినాయి. **ఈ గొడుగు కర్ర పాడైపోయింది इदं गतं दण्ड दरिद्रभावम्** ఇది మూసి ఉంటేనే అందంగా ఉంటుంది" అని అనుకుంటున్నాడు. ఈ గొడుగు విజయసింహుడి తల్లిదండ్రుల ప్రేమకి గుర్తు. అందుకే ఆ గొడుగుని వారానికి ఒకసారి తీసి సరిచేస్తుంటాడు.

సాహసమే ఊపిరి: విజయసింహుడి తండ్రి పేరు ధనసింహుడు. అతడు మిక్కిలి సాహసవంతుడు, భయమన్నదే తెలియనివాడు. ఈ సాహస ప్రయత్నమే అతడి మరణానికి కారణమైంది. తండ్రి మరణించే నాటికి విజయ సింహుడి వయస్సు కేవలం 5 సంవత్సరాలే. తన భర్త మరణానికి కారణం అతడి సాహసమే అని నమ్మడంతో విజయ సింహుడిని అతని తల్లి పిరికివాడిగా తయారు చేసింది. అతడికి లోకజ్ఞానం శూన్యం. అకారణభయంతో బెంబేలెత్తిపోయేవాడు. ఎవరితోనూ కలిసేవాడు కాదు. పిల్లనిచ్చి పెళ్ళి చెయ్యడానికి ఎవ్వరూ ముందుకు రావడం లేదు.

గొడుగు మరమ్మత్తు: ఒకనాడు విజయసింహుడు **చిరిగిన ఈ గొడుగుతో ఉపయోగం ఏమిటి? किमनेनजीर्णच्छत्रेण प्रयोजनम्** దీనిని బయట పారవేయాలి అనుకున్నాడు. అప్పుడు తల్లి అతడిని సముదాయించి గొడుగును మరమ్మత్తు చేయించుకు రమ్మని చెప్పింది. గొడుగు మరమ్మత్తుకు ఒక రూపాయి, ఇతర ప్రయాణ ఖర్చులు ఇచ్చి పట్టణానికి పంపించింది. కానీ పట్టణంలో ఎవ్వరూ ఒక రూపాయికి ఆ గొడుగును బాగు చేయలేమన్నారు. చేసేదిలేక ఆ గొడుగుని ఎవరికీ కనిపించకుండా ఒక గోనె సంచిలో పెట్టుకుని రైలెక్కాడు.

రైలులో దొంగలు: ఒక ధనిక వృద్ధుడు తన కుమార్తెతో కలసి ఆ రైలు పెట్టెలోకి ఎక్కి కూర్చున్నాడు. ఆ కుమార్తె ఒంటి నిండా బంగారంతో మెరిసిపోతోంది. ఇంతలో కొందరు దొంగలు అక్కడికి చేరారు. తండ్రీ కూతుళ్ళని భయపెట్టారు. ఈ హడావుడికి విజయసింహుడు ఉలిక్కిపడి లేచాడు. భయంతో తన గొడుగును పట్టుకుని పరిగెత్తాడు. అతడి చేతిలో ఉన్న దాన్ని తుపాకిగా భావించిన దొంగలు పరుగులు పెట్టారు. అంతలో గొడుగు కర్రకి రైలు గొలుసు తగులుకుంది. అంతే! రైలు బండి ఆగిపోయింది. అధికారులు, రక్షక భటులు పరుగు పరుగున వచ్చారు. పారిపోతున్న దొంగల్ని పట్టుకున్నారు. గొలుసు లాగింది ఎవరని ప్రశ్నించారు. ఈ మహానుభావుడే గొలుసులాగి మా ప్రాణాల్ని రక్షించాడని ఆ వృద్ధుడు చెప్పాడు. విజయ సింహుడు గొలుసు **నా చేత లాగబడలేదు न मया आकृष्टा** అని చెబుదామనుకున్నాడు కానీ మౌనంగా ఉండిపోయాడు.

ధైర్యమే లక్ష్మి: తన జీవితంలో మొదటిసారిగా ఒక ప్రశంసను పొందిన విజయసింహుడు చాలా ఆనందించాడు. స్వార్థం లేకుండా పరోపకారం చేసేవాడే లోకాదరణకి పాత్రుడు అవుతాడు అని గ్రహించాడు. క్రమంగా పిరికితనాన్ని వదిలించుకుని ధైర్యాన్ని పెంచుకున్నాడు. రెండు నెలలు గడవక ముందే ఆ ధనవంతుడు విజయసింహుడిని వెతుక్కుంటూ వచ్చి తనకు గల కర్మాగార నిర్వహణని అతడికి అప్పగించాడు. దాంతో పాటే తన కుమార్తెను కూడా ఇచ్చి వివాహం చేశాడు.

स. **Introduction:** The lesson 'Jeernachhatram' (The Worn-Out Umbrella) is taken from 'Sriramachandra Laghukavya Sangraham'. Its author is 'Sri Pullela Sriramachandrudu'. This lesson summarizes various incidents faced by Vijayasimhudu as he tried to repair a torn umbrella, which remained as a memento for him.

The torned Umbrella: One day, Vijayasimhudu was thinking, "My umbrella has a thousand holes. Its spokes are ruined. The umbrella stick is damaged. **इदं गतं दण्ड दरिद्रभावम्** It looks good only when closed". This umbrella was a symbol of his parents' love. That's why he would take out and set the umbrella once a week.

Courage is Life: Vijayasimhudu's father's name was Dhanasimhudu. He was very courageous and fearless. This act of courage was the cause of his death. Vijayasimhudu was only 5 years old when his father died. Believing that her husband's courage caused his death, Vijayasimhudu's mother made him a timid person. He had no worldly knowledge. He would tremble with irrational fear. He wouldn't mix with anyone. No one came forward to offer their daughter for marriage to him.

Umbrella Repair : One day, Vijayasimhudu thought, "What's the use of this torn umbrella? **किमनेनजीर्णच्छत्रेण प्रयोजनम्** I should throw it out". Then his mother consoled him and told him to get the umbrella repaired. She gave him one rupee for the umbrella repair and other travel expenses and sent him to the town. However, no one in the town could repair the umbrella for one rupee. Having no choice, he put the umbrella in a gunny sack, out of sight, and boarded a train.

Thieves on the Train: A wealthy old man, along with his daughter, entered that train compartment and sat down. The daughter was adorned with shining gold. Meanwhile, some thieves arrived there. They frightened the father and daughter. Frightened by the noise,Vijayasimhudu woke up, grabbed his umbrella and ran. The thieves, mistaking what he held in his hand for a gun, ran away. Just then, the umbrella stick got caught in the train's chain. That was it! The train stopped suddenly. Officials and police personnel rushed over. They caught the fleeing thieves. They asked who pulled the chain. The old man said, "This great man pulled the chain and saved our lives". Vijayasimhudu wanted to say that the chain was not pulled by his hand, **न मया आकृष्टा** but he remained silent.

Courage is Lakshmi: Vijayasimhudu was very happy, receiving praise for the first time in his life. He realized that only one who acts generously without selfishness becomes worthy of public admiration. Gradually, he shed his timidity and gained courage. Less than two months later, the rich man sought out Vijayasimhudu and entrusted him with the management of his factory. Along with that, he also offered him his daughter to marry.

BABY BULLET-Q

IV. चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः । $4 \times 2 = 8$

अ) नारदेन सूचितः योग्यः वरः कः?

स. नारदेन सूचितः योग्यः वरः कर्दमः।

आ) अवधेशः कस्मै ईर्ष्यति ?

स. अवधेशः विनयाय ईर्ष्यति।

इ) ग्रामप्रमुखस्य मनसि का उत्पन्ना ?

स. ग्रामप्रमुखस्य मनसि पापबुद्धिः उत्पन्ना।

ई) वणिजौ कुत्र रात्रिं यापितवन्तौ ?

स. वणिजौ गोशालायां रात्रिं यापितवन्तौ।

उ) कः सर्वेषाम् अपि प्राणिनाम् आधारभूतः?

स. आहारः सर्वेषाम् अपि प्राणिनाम् आधारभूतः।

ऊ) चाणक्यः चन्दनदासं कुत्र स्थापितवान् ?

स. चाणक्यः चन्दनदासं कारागृहे स्थापितवान्।

BABY BULLET-Q

V. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यात । 2 × 3 = 6

अ) फलमस्याप्यधर्मस्य क्षिप्रमेव प्रपत्स्यसे ।

स. कविपरिचयः - इदं वाक्यं 'हनुमदुपदेशः' इति पाठ्यभागात् स्वीकृतः।

कविः - वाल्मीकिः ।

ग्रन्थः - रामायणे सुन्दरकाण्डः ।

सन्दर्भः - रावणं प्रति हनुमान् एवम् अवदत् ।

भावः - रावणं प्रति हनुमान् फलमस्याप्यधर्मस्य क्षिप्रमेव प्रपत्स्यसे इति अवदत्।

आ) वपुः प्रकर्षेण विडम्बितेश्वरः ।

स. कविपरिचयः - इदं वाक्यं 'रघोः शौर्यम्' इति पाठ्यभागात् स्वीकृतः ।

कविः - कालिदासः।

काव्यम्ः - रघुवंश महाकाव्यम् ।

सन्दर्भः - रघुं वर्णयन् कविः एवम् अवर्णयत्।

भावः - रघुं वर्णयन् कविः वपुः प्रकर्षेण विडम्बितेश्वरः इति अवर्णयत्।

इ) दैवस्वरूपो ह्यतिथिर्महात्मन् ।

स. कविपरिचयः - इदं वाक्यं 'जनादरः' इति पाठ्यभागात् स्वीकृतः ।

कविः - श्री पट्टाभिरामारावः।

काव्यम्ः - कथापञ्चकम् ।

सन्दर्भः - सुशर्मा नृपमन्त्रिणौ प्रति एवम् अवदत्।

भावः - सुशर्मा नृपमन्त्रिणौ प्रति दैवस्वरूपो ह्यतिथिर्महात्मन् इति अवदत्।

ई) सदुद्यमेन हि भजाम सिद्धिम् ।

स. कविपरिचयः - इदं वाक्यं 'प्रतिश्रुतिः' इति पाठ्यभागात् स्वीकृतः।

कविः - डा. दीवि नरसिंह दीक्षितः।

काव्यम्ः - वसन्ततिलका ।

सन्दर्भः - कविः एवम् अवदत्।

भावः - सदुद्यमेन हि भजाम सिद्धिम् इति कविः एवम् अवदत् ।

BABY BULLET-Q

VI. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यात । 2 × 3 = 6

अ) अहिंसा परमो धर्मः ।

स. कविपरिचयः - इदं वाक्यं 'अज्ञातस्य वासो न देयः' इति पाठ्यभागात् स्वीकृतः ।

कविः - नारायणपण्डितः ।

ग्रन्थः - हितोपदेशे मित्रलाभः।

सन्दर्भः - दीर्घकर्णः जरद्गवं प्रति एवम् अवदत् ।

भावः - दीर्घकर्णः जरद्गवं प्रति अहिंसा परमो धर्मः इति एवम् अवदत्।

आ) तां निश्चत्य मां ज्ञापय ।

स. कविपरिचयः - इदं वाक्यं 'शूद्रक-वीरवरकथा' इति पाठ्यभागात् स्वीकृतः ।

कविः - जम्भालदत्तः।

ग्रन्थः - वेतालपञ्चविंशतिः ।

सन्दर्भः - राजा वीरवरं प्रति एवम् अवदत् ।

भावः - राजा वीरवरेण तां निश्चत्य मां ज्ञापय । इति एवम् अवदत्।

इ) राक्षसेषु दया न भवति । त्वं सत्यं वद ।

स. कविपरिचयः - इदं वाक्यं 'दयावान् राक्षसः' इति पाठ्यभागात् स्वीकृतः ।

कविः - आचार्य हर्षदेवमाधवः।

ग्रन्थः - बुभुक्षितः काकः ।

सन्दर्भः - सर्वे विहगाः राक्षसं प्रति एवम् अवदन्।

भावः - सर्वे विहगाः राक्षसं प्रति राक्षसेषु दया न भवति । त्वं सत्यं वद प्रति एवम् अवदन्।

ई) किमनेन जीर्णच्छत्रेण प्रयोजनम् ?

स. कविपरिचयः - इदं वाक्यं 'जीर्णच्छत्रम् ' इति पाठ्यभागात् स्वीकृतः ।

कविः - श्री पुल्लेल श्रीरामचन्द्रः ।

ग्रन्थः - श्रीरामचन्द्र लघुकाव्यसङ्ग्रहः ।

सन्दर्भः - विजयसिंहः जीर्णच्छत्रं पश्यन् एवम् अवदत्।

भावः - विजयसिंहः जीर्णच्छत्रं पश्यन् किमनेन जीर्णच्छत्रेण प्रयोजनम् इति एवम् अवदत्।

BABY BULLET-Q

VII. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः । 3 × 2 = 6

अ) सुग्रीवेण किं प्रतिज्ञातम् ?

स. सुग्रीवेण सीतायाः परिमार्गणं प्रतिज्ञातम् ।

आ) यज्वना दिलीपेन कः उत्सृष्टः ?

स. यज्वना दिलीपेन तुरङ्गः उत्सृष्टः।

इ) लोकोत्तराणां चेतांसि कीदृशानि ?

स. लोकोत्तराणां चेतांसि वज्रादपि कठोराणि, कुसुमादपि मृदूनि ।

ई) केन विना दैवं न सिद्ध्यति ?

स. पुरुषकारेण विना दैवं न सिद्ध्यति ।

उ) गृहिणी किं गायति ?

स. गृहिणी कृष्णकीर्तनं गायति ।

ऊ) दुष्करकार्यं कथं समापयाम ?

स. सुशीलवृत्या दुष्कर कार्यं समापयाम ।

BABY BULLET-Q

VIII. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः । $3 \times 2 = 6$

अ) शावकास्थीनि कुत्र प्राप्तानि ?

स. शावकास्थीनि तरुकोटरे प्राप्तानि ।

आ) शूद्रकः वीरवरं कस्य देशस्य राजानं कृतवान् ?

स. शूद्रकः वीरवरं शेखर देशस्य राजानं कृतवान् ।

इ) ब्राह्मणाः कति अब्दानि पठितवन्तः ?

स. ब्राह्मणाः द्वादश अब्दानि पठितवन्तः ।

ई) मूर्खपण्डितकथा कस्मात् स्वीकृता ?

स. मूर्खपण्डितकथा अपरीक्षितकारकात् स्वीकृता ।

उ) दयारामः नभसि कान् अपश्यत् ?

स. दयारामः नभसि श्यामान् मेघान् अपश्यत् ।

ऊ) पितुः मरणसमये विजयसिंहः कति वर्षीयः?

स. पितुः मरणसमये विजयसिंहः पञ्च वर्षीयः।

BABY BULLET-Q

IX. एकं पत्रं लिखत। 1 × 5 = 5

अ) पुत्रः/ पुत्रिका पितरं प्रति पत्रम्

स. **पुत्रेण / पुत्रिकया पितरं प्रति पत्रम्**

अन्नवरम्,

दिनाङ्कः ०३-१०-२०२५.

सविधे -

श्री एन्. रविकान्तः,

गृहसङ्ख्या ३-२-११,

गान्धीवीथी,

कडप ।

परमपूज्यानां पितृपादानां प्रणामाः।

अहम् अत्र कुशली। भवन्तः सर्वे कुशलिनः इति मन्ये। अत्र मम पठनं सम्यक् चलति। आगामिमासे अध्यापकैः सह मम कलाशालातः छात्राः उज्जयिनीनगरं प्रति विज्ञानयात्रायै गमिष्यन्ति । मम कृते अनुमत्या सह व्ययार्थं सहरत्ररूप्यकाणि प्रेषयन्तु इति प्रार्थयामि । मातृचरणयोः मम वन्दनानि सूचयन्तु।

इति

भवदीय पुत्रः / पुत्रिका

XXXXXXXXXXXX

BABY BULLET-Q

आ) ज्वरार्तस्य विरामग्रहणाय अभ्यर्थनपत्रम्

स. **ज्वरार्तस्य विरामग्रहणाय अभ्यर्थनपत्रम्**

तेनालि,

दिनाङ्कः :१०-१२-२०२५.

सविधे -

प्रधानाध्यापकाः / प्रांशुपालः

प्रभुत्व (जूनियर्) उच्चमाध्यमिक कलाशाला,

तेनालि।

मान्याः!

विषयः - विरामस्य कृते अभ्यर्थनम्।

अहम् अस्मिन् कलाशालायां प्रथमसंवत्सरं पठामि। मम स्वास्थ्यं सम्यक् नास्ति। अहं ज्वरेण पीडितो भवामि। अतः विश्रान्तिं स्वीकर्तुं मह्यं दिनत्रयं १०-१२-२०२५ तः १२-१२-२०२५ पर्यन्तं विरामं यच्छन्तु इति सादरप्रणामपूर्वकं विज्ञापयामि । मम अनुपस्थितिसमये पाठ्यमानान् पाठान् मित्रसकाशात् ज्ञात्वा अहं पठिष्यामि ।

सधन्यवादम्।

भवतां विधेयः छात्रः / छात्रा

नाम..............

अनुक्रमसंख्या.......

प्रभुत्व (जूनियर्)उच्चमाध्यमिककलाशाला,

तेनालि।

BABY BULLET-Q

X. द्वयोः शब्दयोः सविभक्तिकं रूपाणि लिखत। $2 \times 6 = 12$

अ) शिव आ) लता इ) फल ई) युष्मद्

अ) अकारान्तः पुंलिङ्गः 'शिव' शब्दः (శివుడు -Siva)

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमाविभक्तिः	शिवः	शिवौ	शिवाः
सम्बोधन.प्रथमाविभक्तिः	हे शिव	हे शिवौ	हे शिवाः
द्वितीयाविभक्तिः	शिवम्	शिवौ	शिवान्
तृतीयाविभक्तिः	शिवेन	शिवाभ्याम्	शिवैः
चतुर्थीविभक्तिः	शिवाय	शिवाभ्याम्	शिवेभ्यः
पञ्चमीविभक्तिः	शिवात्	शिवाभ्याम्	शिवेभ्यः
षष्ठीविभक्तिः	शिवस्य	शिवयोः	शिवानाम्
सप्तमीविभक्तिः	शिवे	शिवयोः	शिवेषु

आ) आकारान्तः स्त्रीलिङ्गः 'लता' शब्दः (లత - Latha)

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमाविभक्तिः	लता	लते	लताः
सं.**प्रथमाविभक्तिः**	हे लते	हे लते	हे लताः
द्वितीयाविभक्तिः	लताम्	लते	लताः
तृतीयाविभक्तिः	लतया	लताभ्याम्	लताभिः
चतुर्थीविभक्तिः	लतायै	लताभ्याम्	लताभ्यः
पञ्चमीविभक्तिः	लतायाः	लताभ्याम्	लताभ्यः
षष्ठीविभक्तिः	लतायाः	लतयोः	लतानाम्
सप्तमीविभक्तिः	लतायाम्	लतयोः	लतासु

BABY BULLET-Q

इ) **अकारान्तः नपुंसकलिङ्गः 'फल' शब्दः** (పండు -Fruit)

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमाविभक्तिः	फलम्	फले	फलानि
सं.प्रथमाविभक्तिः	हे फल	हे फले	हे फलानि
द्वितीयाविभक्तिः	फलम्	फले	फलानि
तृतीयाविभक्तिः	फलेन	फलाभ्याम्	फलैः
चतुर्थीविभक्तिः	फलाय	फलाभ्याम्	फलेभ्यः
पञ्चमीविभक्तिः	फलात्	फलाभ्याम्	फलेभ्यः
षष्ठीविभक्तिः	फलस्य	फलयोः	फलानाम्
सप्तमीविभक्तिः	फले	फलयोः	फलेषु

ई) **दकारान्तः त्रिषु लिङ्गेषु सरूपः 'युष्मद्' शब्दः** (నీవు–You)

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमाविभक्तिः	त्वम्	युवाम्	यूयम्
द्वितीयाविभक्तिः	त्वाम् /त्वा	युवाम् /वाम्	युष्मान् /वः
तृतीयाविभक्तिः	त्वया	युवाभ्याम्	युष्माभिः
चतुर्थीविभक्तिः	तुभ्यम् /ते	युवाभ्याम् /वाम्	युष्मभ्यम् /वः
पञ्चमीविभक्तिः	त्वत्	युवाभ्याम्	युष्मत्
षष्ठीविभक्तिः	तव /ते	युवयोः /वाम्	युष्माकम् /वः
सप्तमीविभक्तिः	त्वयि	युवयोः	युष्मासु

BABY BULLET-Q

XI. द्वयोः धातुरूपाणि लिखत। 2 × 3 = 6

अ) पठिष्यति आ) अवदत् इ) भाषते ई) मोदेत्

अ) पठिष्यति

लृट् -	**प्रथमपुरुषः**	पठिष्यति	पठिष्यतः	पठिष्यन्ति
	मध्यमपुरुषः	पठिष्यसि	पठिष्यथः	पठिष्यथ
	उत्तमपुरुषः	पठिष्यामि	पठिष्यावः	पठिष्यामः

आ) अवदत्

लङ् -	**प्रथमपुरुषः**	अवदत्	अवदताम्	अवदन्
	मध्यमपुरुषः	अवदः	अवदतम्	अवदत
	उत्तमपुरुषः	अवदम्	अवदाव	अवदाम

इ) भाषते

	पुरुषः	**एकवचनम्**	**द्विवचनम्**	**बहुवचनम्**
लट् -	**प्रथमपुरुषः**	भाषते	भाषेते	भाषन्ते
	मध्यमपुरुषः	भाषसे	भाषथे	भाषध्वे
	उत्तमपुरुषः	भाषे	भाषावहे	भाषामहे

ई) मोदेत्

विधिलिङ्-	**प्रथमपुरुषः**	मोदेत	मोदेयाताम्	मोदेरन्
	मध्यमपुरुषः	मोदेथाः	मोदेयाथाम्	मोदेध्वम्
	उत्तमपुरुषः	मोदेय	मोदेवहि	मोदेमहि

BABY BULLET-Q

XII. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं विघटयत। 3 × 2 = 6

अ) कवीश्वर: आ) देवेन्द्र: इ) महैश्वर्यम्

ई) इत्यत्र उ) हरये ऊ) तेऽपि

स. अ) कवि + ईश्वर: = कवीश्वर:

स. आ) देव + इन्द्र: = देवेन्द्र:

स. इ) महा + ऐश्वर्यम् = महैश्वर्यम्

स. ई) इति + अत्र = इत्यत्र

स. उ) हरे + ए = हरये

स. ऊ) ते + अपि = तेऽपि

XIII. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं सन्धत्त। 3 × 2 = 6

अ) विद्या + आलय: आ) महा + ऊर्मि: इ) वसुधा + एव

ई) मातृ + आज्ञा उ) भानो + ए ऊ) के + अपि

स. अ) विद्यालय: - सवर्णदीर्घसन्धि:

स. आ) महोर्मि: - गुणसन्धि:

स. इ) वसुधैव - वृद्धिसन्धि:

स. ई) मात्राज्ञा - यणादेशसन्धि:

स. उ) भानवे - अयवायावादेशसन्धि:

स. ऊ) केऽपि - पूर्वरूपसन्धि:

XIV. अनुवदत (आन्ध्र/आङ्ग्लभाषायाम्) 5 × 1 = 5

अ) ते परीक्षां लिखन्ति। आ) ते पाठम् अपठन् ।

इ) ते पाठं पठिष्यन्ति । ई) श्रद्धावान् लभते ज्ञानम् ।

उ) नास्ति सत्यसमं तप:।

स: अ) వారు పరీక్ష వ్రాస్తున్నారు./ They are writing the exam.

स: आ) వారు పాఠము చదివారు./ They read the lesson.

स: इ) వారు పాఠము చదువుతారు./ They will read the lesson.

स: ई) శ్రద్ధ గలవాడే జ్ఞానమును పొందుతాడు./ Attentive person gets wisdom.

स: उ) సత్యంతో సమానమైన తపస్సు లేదు./ There is no penance equal to truth.

XV. एकेन पदेन समाधेयः। 5 × 1 = 5

अ) सीतायाः मार्गणे व्यग्रः कः ?

आ) दिवौकसाम् अधिपतिः कः ?

इ) पुष्पमालानुषङ्गेण किं शिरसि धार्यते ?

ई) जनादरस्य कर्ता कः ?

उ) प्रतिश्रुतेः रचयिता कः ?

स. अ) सुग्रीवः ।

स. आ) इन्द्रः ।

स. इ) सूत्रम् ।

स. ई) श्री पि. पट्टाभिरामारावः ।

स. उ) डा. दीवि नरसिंह दीक्षितः ।

XVI. एकेन पदेन समाधेयः। 5 × 1 = 5

अ) परमो धर्मः कः ?

आ) वीरवरस्य पुत्रः कः ?

इ) पण्डिताः श्मशाने कं दृष्टवन्तः ?

ई) राक्षसस्य नाम किम् ?

उ) विजयसिंहस्य पितुः नाम किम् ?

स. अ) अहिंसा ।

स. आ) शक्तिवरः।

स. इ) रासभम्।

स. ई) दयारामः ।

स. उ) धनसिंहः ।

BABY BULLET-Q